

20-02-2014

Sagsnr.
2013-0222739

Dokumentnr.
2013-0222739-8

Bilag 5. Nye rammer for skolebestyrelser og fornyet skole-hjem samarbejde

I dette bilag beskrives den nye lovgivning og forslag til udmøntning først for skolebestyrelser og dernæst for et fornyet skole-hjem samarbejde.

Nye rammer for skolebestyrelser

Kort oprids af den nye lovgivning

I lovudkastet ønskes en fornyet linje i både det formelle og uformelle samarbejde med forældrene. De tre overordnede formål er:

- 1) Synliggøre og tydeliggøre forældrenes rolle og ansvar i samarbejdet omkring deres barns læring og udvikling
- 2) Sikre at deltagerkredsen i skolebestyrelsen er repræsentativ for de lokale forhold på den enkelte skole
- 3) Styrke forældrenes rolle i den åbne skole og understøtte at forældrene spiller en aktiv rolle i samarbejdet med eksterne interesser

I lovforslaget er det således bl.a. foreslået, at:

- Borgerrepræsentationen fremover får mulighed for at træffe beslutninger om skolebestyrelsens sammensætning.
- Borgerrepræsentationen skal sikre, at der vælges mindst en forældrerepræsentant fra hver afdeling, hvis der er flere afdelinger på hver skole.
- Borgerrepræsentationen kan vedtage, at valgperioden for forældrevalgte skolebestyrelsesmedlemmer på skoler med klassetrin fra 7. klasse skal være to år i stedet for fire år.
- **Borgerrepræsentationen skal fastlægge antallet af pladser i skolebestyrelsen, der skal besættes ved forskudt valg.**
- Kompetencer til at bestemme, hvordan valget til skolebestyrelsen skal ske, ligger fremover hos kommunalbestyrelsen (tidligere UVM). Den foreslåede valgprocedure skal godkendes af kommunens skolebestyrelser. Der skal være valg til skolebestyrelserne i foråret 2014, med tiltrædelse af de nye skolebestyrelser 1. august 2014.
- Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at den enkelte skole får mulighed for at tilbyde to pladser i skolebestyrelsen til repræsentanter fra det lokale erhvervs- eller foreningsliv eller lokale ungdomsuddannelser. Repræsentanterne deltager i skolebestyrelsens møder med stemmeret.
- Hvervet som forældrerepræsentant skal ikke længere være et borgerligt ombud, og reglerne for at blive fritaget fra hvervet forenkles.

Pædagogisk faglighed

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

Telefon
3045 3958

E-mail
linmor@buf.kk.dk

www.kk.dk

- Pejlemærket om 'Tillid og attraktivitet' justeres, så det bedre matcher reformens fokus på et fornyet samarbejde mellem skole og forældre
- Skolebestyrelsen skal fastsætte principper for skole-hjem samarbejdet, herunder principper for forældrenes ansvar i samarbejdet.

Opsummering af forslag til udmøntning af lovgivningen i København

Forvaltningen forslår, at:

- KKFO lederen skal deltage i skolebestyrelsens møder uden stemmeret. Samarbejdet skal her foregå med udgangspunkt i det, der foregår i regi af 'Stærkt samarbejde'
- Der søges om dispensation/brug af udfordringsretten til, at der vælges en leder fra et lokalt fritidshjem eller dagtilbud som repræsentant uden stemmeret i skolebestyrelsen (I lovforslaget gives der kun mulighed for dette, hvis dagtilbud eller fritidshjem har fælles ledelse med skolen)
- Borgerrepræsentationen *anbefaler*, at den enkelte skole tilbyder to pladser i skolebestyrelsen til repræsentanter fra det lokale erhvervs- eller foreningsliv eller lokale ungdomsuddannelser. Repræsentanterne deltager i skolebestyrelsens arbejde, som repræsentanter for det område de kommer fra (erhvervsliv, uddannelsesinstitution etc.), og varetager således ikke individuelle interesser. Dette skal der tages hensyn til i udvælgelsen af repræsentanterne.
Det skal som minimum drøftes i den enkelte skolebestyrelse om, man ønsker at tilbyde to pladser til eksterne repræsentanter. Eksterne repræsentanter udpeges af skolebestyrelsen for minimum 2 år. Eksterne repræsentanter deltager i skolebestyrelsens møder med stemmeret.
Efter to år skal der følges op på, hvordan det fungerer med eksterne repræsentanter i skolebestyrelsen med henblik på eventuelle justeringer.
- Det bliver muligt for skoler med klassetrin fra 7. klasse at vælge at valgperioden for forældrevalgte skolebestyrelsesmedlemmer kan begrænses til to år, der hvor det giver mening
- At antallet af pladser i skolebestyrelsen, der besættes ved forskudt valg er maksimalt 4.
- Der udarbejdes forslag til valgprocedure og sammensætning af skolebestyrelsen med tilhørende vejledning/inspirationsmateriale, som skolerne kan vælge at følge. Hvis skolerne ikke ønsker at følge den foreslåede model, skal det godkendes af områdechefen.
- Forvaltningens forslag til proces for valg til skolebestyrelserne i foråret 2014 godkendes af Borgerrepræsentationen

Udover de områder der er beskrevet i loven, foreslår forvaltningen, at skolebestyrelsen også skal udarbejde principper for:

- *Skolens udmøntning af den åbne skole.*
- *Lektiehjælp og faglig fordybelse.* Herunder, at det nuværende lektiehjælpstilbud nytænkes, så det samlede tilbud fremadrettet også omfatter faglig fordybelse. Samtidig skal det baseres på elevernes engagement.
- *Arbejdet med læringsmål* (med inddragelse af den øvrige forældregruppe)
- *Dispensationsmulighed ift. at nedskalere tiden til understøttende undervisning og samtidig øge tiden til undervisningstimer i fagene med yderligere personale i klassen*
- *Principper for fleksible skemaer*
- *Samarbejdet mellem skolen og fritidsinstitutionerne*
- **Principper for motion og bevægelse**
- **Principper for holddannelse**

Uddybet forslag til udmøntning af lovgivningen i København

For at sikre den lokale forankring bør udmøntningen af de nye retningslinjer for skolebestyrelserne efterlade et så stort lokalt råderum som muligt. Samtidig skal skoleledere og skolebestyrelserne have højere grad af adgang til rådgivning og konkrete redskaber til at understøtte og styrke arbejdet i skolebestyrelsen. Skolebestyrelsen får en central rolle i at sætte retningen for og følge realiseringen af reformen på den enkelte skole. **Det arbejde skal rådgivningen og redskaberne være med til at understøtte.** Forvaltningen vil desuden samarbejde med elevorganisationerne omkring at understøtte elevrepræsentanternes rolle i skolebestyrelsen. **Desuden skal der samarbejdes med Skole og forældre omkring øget udbud af kompetenceudviklende kurser til skolebestyrelserne.**

Eksempler på redskaber til understøttelse:

- Guide til udarbejdelse af principper, som blandt andet forholder sig til, hvad et princip er, og hvordan det kunne formuleres – særligt med fokus på de ændringer som folkeskolereformen afføder. Desuden vil det være relevant at sætte fokus på omsætningen fra principper til konkret udmøntning. Det vil være særligt relevant at belyse mulighederne og rammerne for de nye områder, som skolebestyrelsen skal sætte principper (se ovenfor) og de nye forhold, som folkeskolereformen vil medføre.
- Årshjul for skolebestyrelsesarbejdet
- Dialogguide til skolebestyrelsesmøder, som indeholder forslag til emner og diskussionsspørgsmål samt guide til rolleafklaring i skolebestyrelsen. Der skal lægges særligt vægt på den rolle eventuelle eksterne medlemmer skal spille, dvs. at de får en rolle som repræsentant for en sektor eller et bredere felt og ikke specifikke særinteresser.
- Inspiration til samarbejdet med eksterne repræsentanter

Skole og forældre har desuden bedt om, at forvaltningen udarbejder et årshjul for skolebestyrelsesarbejdet. Der skal i materialet være særligt fokus på, hvordan elevrepræsentanternes kompetencer, kan anvendes i skolebestyrelsens arbejde. Der hvor det er relevant, vil forvaltningen inddrage skoleledere og skolebestyrelsesrepræsentanter i udarbejdelsen.

Fornyset skole-hjem samarbejde

Kort oprids af den nye lovgivning

Det er et erklæret mål i lovforslaget at, formålet med skole-hjem-samarbejdet skal stå klart for både lærere, pædagoger og forældre. I de tilfælde, hvor skole-hjem-samarbejdet mellem skolens undervisende personale og forældrene fungerer mindre godt, er det gensidigt præget af uklarheder, implicite og usagte forhold. Det kan betyde, at forældrene bliver utrygge og usikre på deres rolle i skolen, og det kan medføre gradvis vigende deltagelse i samarbejdet fra forældrenes side. Forældrenes aktive deltagelse er en forudsætning for en god skolegang, og forældrenes deltagelse skal bygge på et ejerskab til, en forståelse for og accept af formålet med samarbejdet.

Forskningen understøtter det faktum, at et forhold mellem forældre og skole, der er præget af tydelighed, gensidighed og ligeværdighed, er til gavn for barnet og dets trivsel og læring i skolen.

Opsummering af forslag til udmøntningen af lovgivningen i København

For at pejlemærkerne for folkeskolerne i København i højere grad understøtter disse folkeskolereformens ønske om fornyet forældresamarbejde, indstiller forvaltningen at:

- Det præciseres i pejlemærket om 'Tillid og attraktivitet' at *'Samarbejdet om elevens faglige progression, trivsel og udvikling, skal foregå i et ligeværdigt samarbejde mellem forældre og skole. Der skal være fokus på forældrenes ressourcer i forhold til at give barnet de bedste betingelser for en god skolegang'*

Uddybet forslag til udmøntning af lovgivningen i København

Udmøntningen af hensigterne i lovforslaget kræver, at der sættes et nyt og skarper fokus på forældresamarbejdet på skolerne i København. Skolerne og forældrene skal understøttes i at samarbejdet omkring eleven i højere grad anskues som et ligeværdigt samarbejde. Det vil til enhver tid være skolens ansatte, der skal sætte rammerne for samarbejdet, men det er et fælles ansvar, at samarbejdet fungerer til elevens bedste indenfor de rammer, der er sat af det professionelle personale.

Det skal tydeliggøres, at forældre og personale er gensidig afhængige af hinanden som samarbejdspartnere og kan rådgive og stille krav til hinanden i deres fælles ansvar omkring barnet. Særligt skal der arbejdes med at tydeliggøre forældrenes rolle i forhold til elevens læring og læringsmål.

Intentionerne i lovforslaget er, at der skabes en fælles forståelse og ejerskab for samarbejdet omkring eleven – på skolen såvel som i hjemmet. Derfor skal der arbejdes med at skabe en forståelse for det fælles ansvar, så opgaverne i samarbejdet omkring eleven, udføres i fællesskab – ud fra hvad hver part kan og skal bidrage med.

I udgangspunktet er det den enkelte skole og skolebestyrelse, der skal definere, hvad forældresamarbejde med fokus på ligestilling og forældrenes ressourcer betyder hos dem, og hvordan det praktiseres.